

Fővárosi Ítéltábla

13.Gf.40.460/2006/3.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Németh Mariann Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Dr. Kepecs Györgyné Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kölcsön visszafizetése és járulékai iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2006. március 20-án kelt 15.P.20.021/2004/67. számú ítélete ellen a felperes részéről 69. és 73. sorszám alatt, az alperes részéről 71. és 75. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1.000.000 (Egymillió) forint elsőfokú részperköltséget, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 400.000 (Négyszázezer) forint másodfokú részperköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket a lakóhelye szerint illetékes APEH regionális igazgatóságának felhívására fizesse meg az államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 2006. március 20-án kelt 15.P.20.021/2004/67. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 10.000.000 forint tőkét és annak kamatait, valamint az ehhez kapcsolódó részperkötséget. Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította és a felperest az alperes részére perkötség fizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek 2002. június 27-én társasági szerződéssel létrehozták a H. F. B. és K. Kft.-t. (jelenlegi elnevezése: F. H. Kft, a továbbiakban: H. F. Kft), majd ezen a napon mint a kft. tagjai szindikátusi szerződést kötöttek, amelyben rögzítették, hogy a H. F. Kft., a H. B. és K. Kft. (a továbbiakban: H. Kft.) által végzett vállalkozói tevékenységet fogja fővállalkozóként lebonyolítani és teljes körűen finanszírozni. A szindikátusi szerződés B./ pontjában részletezték a szerződő felek kötelezettségeit, így a felperes kötelezettsége volt többek között, hogy a már előkészített projektek finanszírozásához 90.000.000 forintot utaljon át a H. F. Kft. számlájára. A C./ pont tartalmazza a két kft. közötti együttműködés szabályait, amelyek szerint az elnyert megrendelések esetében a H. F. Kft. lesz a szerződéskötő fél, de a szerződések teljesítését a H. Kft. fogja ellátni szükség esetén alvállalkozók bevonásával. A H. Kft. költségeit a H. F. Kft. fizeti meg a megrendelések teljesítéséért befolyó vállalkozói díjból. Ennek keretében a H. Kft.-vel szemben kibocsátott számlák kifizetéséről is a H. F. Kft.-nek kell gondoskodnia az együttműködési megállapodás szerint.

A felek a szindikátusi szerződésben megállapodtak abban is, hogy a H. Kft. veszteségeinek rendezését követően a két céget egyesítik és az új cégben a tulajdoni arányaik 50 - 50 %-ban lesznek meghatározva. Ennek érdekében az alperes vállalta, hogy a H. Kft. társtulajdonosait kivásárolja a cégből.

A szindikátusi szerződés megkötésekor a peres felek írásban „hitelszerződés” elnevezésű szerződést is kötöttek, amely szerint a felperes 10.000.000 forint kölcsönt folyósított az alperesnek a H. Kft. üzletrészei kivásárlása céljából.

Az alperes a 10.000.000 forint kölcsönt a felperesnek a lejáratkor nem fizette vissza.

Az elsőfokú ítélet szerint a felperes a szindikátusi szerződésben foglaltaktól eltérően nem a H. F. Kft. részére teljesített, illetve teljesítettett kifizetéseket, hanem az érdekeltségi körébe tartozó Z. L. Kft. - a H. Kft. hozzájárulásával - 2002. július 12. és október 17. között mintegy 130.000.000 forint összegben átutalással kiegyenlítette a H. Kft. különböző tartozásait. Ennek során, az alperes által elismerten a Z. L. Kft. 111.899.413 forintot utalt át a H. Kft., illetve hitelezői részére.

Az alperes 2003. március 25-én a szindikátusi szerződéstől elállt, majd 2003. szeptember 15-én a H. F. Kft.-ben lévő üzletrészt ingyenesen átruházta a felperesre.

A felperes összesen 146.797.293 forint tőke és ennek kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 523. § (1) bekezdése, 232. § (1) - (2) bekezdése és 298. §-a alapján, mert állítása szerint a Z. L. Kft. számlájáról a H. Kft. tartozásaira, valamint a H. F. Kft. törzstőkéjének befizetésére összesen 146.797.293 forintot fizetett ki, amelynek jogszabályi alapja az alperessel kötött kölcsönszerződés volt. Előadta, hogy a Z. L. Kft. 2002. június 30-án a számlájáról történt átutalások összegét a felperesre engedményezte. A felperes a végleges kereseti kérelmében további 3.039.738 forint követelést is érvényesített arra hivatkozással, hogy az alperes felvette a H. F. Kft. nyereségéből a felperesnek járó osztalékot. Ezt az

összeget és kamatait kártérítés jogcímén kérte az alperes terhére megítélni a Ptk. 339. § (1) bekezdése és 355. § (4) bekezdése alapján. A felperes emellett a teljes kereseti összegre az alperes fizetési kötelezettségét vagylagosan a szindikátusi szerződés semmisségére és ennek következményeként az eredeti állapot helyreállításának kötelezettségére, jogalap nélküli gazdagodásra, valamint az alperes szerződésszegése miatt fennálló kártérítési igényére alapította.

Az elsőfokú ítélet megállapítja, hogy az alperes vitatta a felperes keresetösségi jogát és azt is, hogy az igényét a magánszemély alperessel szemben érvényesítheti. Az alperes szerint ugyanis nem kölcsönszerződések kötöttek a felperessel, hanem közös céget hoztak létre és az ebből származó haszonból közösen kell részesedniük, illetve a veszteséget közösen kell viselniük, ez az üzleti kockázat része. A 10.000.000 forint kölcsön tekintetében az alperes a kölcsönszerződés érvényes létrejöttét elismerte, de azt adta elő, hogy a kölcsönt oly módon fizette vissza a felperesnek, hogy a felperes által vállalt átutalás késlekedése miatt a finanszírozáshoz szükséges összeget ő bocsátotta a cég rendelkezésére és ezt az összeget a 10.000.000 forint összegű tartozásába jogszerűen beszámította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása szerint a szindikátusi szerződésben a társaság tagjai abban állapodnak meg, hogy a társaság működését, illetve a tagok érdekeinek érvényesülését milyen módon segítik elő, ennek keretében milyen jogok illetik és milyen kötelezettségek terhelik őket. Maga a társaság automatikusan nem válik alanyává a szindikátusi szerződésnek, az abban foglaltak teljesítését csak akkor követelheti, ha a felek kifejezetten harmadik személy javára szóló szerződésben állapodtak meg a Ptk. 233. §-a szerint. Ha a szindikátusi szerződés ilyen kikötést nem tartalmaz (ahogyan a jelen ügyben sem), azt nem lehet a H. F. Kft. javára szóló szerződésnek minősíteni. A felperes a kereseti kérelmét elsősorban arra alapította, hogy a szindikátusi szerződés megkötését követően a H. Kft. javára történő átutalások teljesítése során minden egyes esetben, külön-külön, magán-kölcsönszerződést kötött szóban az alperessel, és ennek alapján történt meg a harmadik személy javára történő teljesítés. A felperes azonban a

kölcsönszerződések létrejöttét a perben nem bizonyította és ennek a felperes személyes nyilatkozata is ellentmondott. A felperes maga is azt adta elő, hogy a szindikátusi szerződés célja egy alperessel közös cég létrehozása volt, amely cégbe befektet, hogy nyereségre tegyen szert. A felperes előadását az elsőfokú eljárásban kihallgatott tanúk vallomása is alátámasztotta. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az érdekeltségébe tartozó Z. L. Kft.-n keresztül nem a szindikátusi szerződésnek megfelelően, a H. F. Kft. részére tett átutalásokat, hanem a Z. L. Kft. közvetlenül a H. Kft.-nek utalt át pénzüsszegeket, illetve e cég tartozásait fizette ki anélkül, hogy a H. F. Kft. közbeiktatására sor került volna. A Z. L. Kft. tehát a jogosultaknak harmadik személyként teljesített a Ptk. 286. § (1) bekezdése szerint, így nem jött létre jogviszony a Z. L. Kft. és a H. Kft. között. A Z. L. Kft. a H. F. Kft.-től megtérítést követelhetne, figyelemmel arra, hogy a H. F. Kft. által vállalt kifizetéseket teljesítette a H. Kft. hitelezői részére.

Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a felperes nem bizonyította, hogy a szindikátusi szerződés részét képező finanszírozási megállapodást követően az alperessel külön megállapodott volna abban, hogy az alperes mint magánszemély a befektetett összegeket visszafizeti a felperesnek vagy a Z. L. Kft.-nek. Az elsőfokú bíróság ezért a felperesnek a Ptk. 523. § (1) bekezdésére alapított 146.797.293 forint tőke és járulékaira irányuló kereseti kérelmet elutasította. Megállapította, hogy a felperes alaptalanul hivatkozik a szindikátusi szerződés semmisségére is, mivel valamely szerződés teljesítésének elmaradása nem érvénytelenségi ok. Végül az elsőfokú bíróság azért nem találta alkalmazhatónak a jogalap nélküli gazdagodás szabályait, mert a felek között szerződéses jogviszony állt fenn, és a jogalap nélküli gazdagodás szabályai csak ennek hiányában kerülnek alkalmazásra. A felperes szerződésszegésre és kártérítésre alapított kereseti kérelmét is megalapozatlannak minősítette az elsőfokú bíróság azzal, hogy a felperes nem tett eleget a tényállítás megállapítása körében őt terhelő bizonyítási kötelezettségének. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint a felperes nem bizonyította azt sem, hogy az alperes felvette volna a felperesnek járó osztalékot és ezzel neki kárt okozott. Az osztalék felvételére a társasági törvény szabályai szerint van lehetőség, ha az alperes ezen

előírásokat megszegve jutott az osztalékhoz, ezzel az alperes a H. F. Kft.-nek okozott esetleg kárt és nem a felperesnek. Az osztalék esetleges jogellenes kifizetéséért a felperesnek a H. F. Kft. tartozik felelősséggel.

Ezt követően az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a felek közötti kölcsönszerződésre alapított 10.000.000 forint tőke és kamatai iránti kereseti kérelmet bírálta el. Megállapította, hogy a felperes a 10.000.000 forintot nem vitásan az alperes részére folyósította a H. Kft. üzletrészeinek kivásárlása céljából, így a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a tartozását kiegyenlítette, illetve az megszűnt. Az alperes azon védekezése, hogy a kölcsöntartozással szemben beszámítással élt, nem megalapozott, mert az alperes nem bizonyította, hogy a felperessel szemben egynemű és lejárt követelése volt, amelyet a kölcsöntartozásba beszámíthatott, és nem bizonyította azt sem, hogy a kölcsönt a felperesnek visszafizette volna. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása tartalmazza, hogy az alperes a per során mind a beszámítás, mind a visszafizetés tárgyában ellentmondásos nyilatkozatokat tett. A 2003. február 17-i nyilatkozata szerint a H. F. Kft.-ben meglévő üzletrészeinek átruházása során a vételárba kívánta beszámítani a kölcsöntartozást, a 2002. szeptember 28-i levelében tett nyilatkozat szerint pedig a 10.000.000 forintot akként fizette vissza a felperesnek, hogy a felperes helyett megfizetett a H. Kft. részére 15.200.000 forintot a cég működésének finanszírozására, a finanszírozási kötelezettség ugyanakkor a felperest terhelte volna.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest a kölcsön visszafizetésére. Álláspontja szerint a felperes a kölcsönt 14 napi időtartamra nyújtotta, a kölcsön 2002. június 29-én átutalással megérkezett az alperes számlájára, így az alperes 2002. július 15. napján lett volna köteles visszafizetni a kölcsönt a Ptké. 3. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel. Az alperes a visszafizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a Ptk. 298. § a) pontja értelmében a teljesítéssel késedelembe esett, így a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a teljesítés napjáig késedelmi kamatot is köteles fizetni a felperesnek.

Az elsőfokú ítélet alapján a felperes csak mintegy 6 %-ban lett pernyertes, ezért ennek megfelelően kötelezte az alperest a felperes által lerótt kereseti illeték, valamint -mérlegeléssel - a felperes jogi képviselője munkadíjának megfizetésére. Az alperes jogi képviselője részére - ugyancsak mérlegeléssel - a jogi képviselő által kifejtett tevékenységhez igazodóan 500.000 forint részperköltséget állapított meg.

Az ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezéssel élt.

A felperes a fellebbezésében előadta, hogy elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesnek „133.75.555” forint összegű tőke és a kamatai megfizetésére kötelezését kéri a felperes és az alperes között létrejött kölcsönszerződések alapján. (A felperes a fellebbezésében (2. oldal) 133 millió forint összegű kölcsönre utal, ugyanakkor a kért összeget a fellebbezése 3. oldalán következetesen 133.75.555 forint összegben jelöli meg, ez a hiba azonban az ügy elbírálásának nem volt akadálya.) A magánkölcsön-szerződések létrejöttének tényét a felperes álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban tanúkkal igazolta. Így dr. K. A. ügyvéd és Sz. K. tanúvallomása egyértelműen a felperesi álláspontot támasztotta alá. A felperes megismételte, hogy a tanúk által is igazoltan kölcsönt és befektetési célú kölcsönt nyújtott az alperesnek, az alperes pedig garantálta a visszafizetést és a befektetés jövedelmezőségét. Véleménye szerint a felperes által átutalt pénzüsszegek az alperes jövedelmének minősültek, az alperes kötelezettségeit egyenlítették ki, az összegekkel ő gazdagodott és ezek után az alperesnek kell adóznia is.

A felperes arra az esetre, ha a bíróság nem osztaná a jogi álláspontját, másodlagosan a fellebbezésben megjelölt összeget mint engedményes kívánta érvényesíteni. Harmadlagos álláspontja szerint a szerződésük semmissége miatt az eredeti állapot helyreállítása indokolt, és emiatt köteles az alperes a jelzett összeg visszatérítésére. Negyedlegesen a felperes azt adta elő, hogy a jogalap nélküli

gazdagodás szabályai alapján jár neki a fellebbezésben megjelölt összeg, mint vagyoni előny, amelynek visszafizetésére az alperes kamatokkal együtt köteles, mert az alperes ellenszolgáltatást nem nyújtott és ezzel az összeggel gazdagodott. Ötödlegesen a felperes azt adta elő, hogy kártérítés jogcímén kéri az alperes kötelezését a megjelölt összeg megfizetésére, ha az alperes nem igazolja a pénz felhasználásának gazdasági jogszerűségét, ésszerűségét és azt, hogy adózott utána.

A felperes a fellebbezésében előadta azt is, hogy az elsőfokú bíróság megkerülte a követelése jogcímének megállapítását, nem indokolta meg, hogy ha nem kölcsönszerződésen alapul a követelés, akkor a pénzáradást mi más alapozta meg. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a pénzmozgások értékelése során megalapozatlan különbséget tett, mert a 10.000.000 forint kölcsönt is a Z. L. Kft. útján utalta át a felperes az alperesnek, épp úgy mint a további 133.000.000 forintot. A felperes bizonyítási indítványt terjesztett elő a fellebbezésében. Kérte, hogy az alperes igazolja, az átutalt összegek közül melyek kerültek a saját számlájára, melyek más személyek vagy cégek számlájára, és készített-e ezek után a pénzeszközök után adóbevallást.

A felperes a fellebbezésében kérte továbbá az eljárással felmerült költségeinek megítélését is.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset teljes elutasítását kérte. Megismételte az elsőfokú eljárásban előadott azon jogi álláspontját, hogy a 10.000.000 forint összegű kölcsönköveteléssel szemben egynemű és lejárt követelése volt a felperessel szemben, amelyet beszámított a felperes követelésébe. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen csak azt vizsgálta, hogy a perbeli kölcsön visszafizetése megtörtént-e. Az alperes azonban soha sem állította, hogy a kölcsönszerződés alapján fennálló tartozását visszafizette volna a felperesnek. Mindvégig arra hivatkozott, hogy a felperes helyett eszközölt teljesítést, még hozzá nagyobb értékben, mint a felperes vele szemben támasztott

követelése. Az alperes a H. Kft. javára történt 15.200.000 forint befizetésével teljesítette a felperesi kölcsön visszafizetését. A Ptk. 296. §-a alapján a szembenálló követelések a beszámítás erejéig kioltják egymást. Az alperes szerint a felperes sem vitatta az említett alperesi befizetés megtörténtét, csupán arra hivatkozott, hogy nincs helye az ügyben beszámításnak, „a magánszemélynek adott kölcsönt nem lehet céges kompenzációval beszámítani”. Az alperesi ellenkövetelés létrejöttét a perbeli tanúvallomások is igazolták.

Az alperes fellebbezésben kifejtett álláspontja szerint a felperesnek a szindikátusi szerződés alapján a H. F. Kft.-n keresztül kellett volna eleget tennie a fizetési kötelezettségének. Ez nem történt meg, ezért volt arra szükség, hogy az alperes a felperes helyett teljesítsen, ez a H. Kft. mint jogosult érdekeit szolgálta. Az alperes álláspontja szerint a kötelezett hozzájárulását nem kell beszerezni a helyette történő teljesítéshez, ha a harmadik személynek törvényes érdeke fűződik ahhoz, hogy a teljesítés megtörténjen. Ezért a felperes helyett való teljesítéséhez a felperes hozzájárulására nem volt szükség, és így a beszámítása jogszerű. Utalt az alperes a fellebbezésében arra is, hogy véleménye szerint az elsőfokú bíróság a beszámítás jogintézményét anyagi jogi jogintézményként kezelte, holott az eljárásjogi jogintézmény is, a beszámítás a peres eljárás során kifogás formájában is megtehető. Az alperes szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdését megsértve nem tájékoztatta őt megfelelően a reá háruló bizonyítási teherről és a jogvita eldöntéséhez bizonyításra szoruló tényekről.

Az alperes a fellebbezésében végül az elsőfokú bíróság által a jogi képviselője javára megállapított ügyvédi munkadíj összegét sérelmezte. Álláspontja szerint az ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) szabályainak alkalmazásával kellett volna megállapítani a pertárgy értékhez igazodó százalékos kulcs alkalmazásával. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes a teljes perbeli kereseti követelést illetően 94 %-os mértékben lett pernyertes, tehát a 149.838.031 forint pertárgyértéket figyelembe véve 3.698.380 forint összegű perköltség illette volna meg. Az alperes véleménye szerint - bár a bíróságnak joga van a perköltség

összegét mérlegeléssel meghatározni - a perbeli esetben nem volt jogszabályi alapja a munkadíj mérséklésének, mivel az alperesi képviselő a tárgyalások mindegyikén részt vett, azokon nyilatkozatokat és észrevételeket tett, a tanúkhöz kérdéseket intézett és nagyszámú beadványt készített. Emellett az alperes álláspontja szerint a bíróság mérlegelési jogköre nem terjed ki arra, hogy az R.-ben megállapított minimum érték alatti összegben határozza meg az ügyvédi munkadíjat. Jelen esetben, ha az R.-ben meghatározott minimum értéket veszi a bíróság figyelembe, a perköltség összege akkor is 1.110.000 forint lett volna. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem is indokolta meg a perköltség mérséklésére vonatkozó jogi álláspontját.

A fellebbezések nem alaposak.

A felperes a fellebbezésében elsődlegesen ismételten arra hivatkozott, hogy az alperessel kötött kölcsönszerződések következtében illeti meg a több mint 133.000.000 forint tőke és annak kamata.

Az iratokból egyértelműen megállapítható és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás is helyesen tartalmazza, hogy a felperes a szindikátusi szerződés alapján arra vállalt kötelezettséget, hogy nem közvetlenül az alperesnek, hanem a H. F. Kft.-nek, tehát a közös cégüknek teljesít átutalásokat. A felperes ezt a finanszírozási megállapodást nem tartotta be, ugyanis nem a H. F. Kft.-nek, hanem közvetlenül a H. Kft.-nek, illetve a H. Kft. hitelezőinek utaltatott át a Z. L. Kft. számlájáról az alperes által is elismerten legalább 111.899.413 forintot. A felperes tehát az átutalásokat a cégen keresztül, annak számlájáról teljesítette. A Z. L. Kft. (felszámolás alatt) ügyvezetője a cégjegyzék adatai szerint a felszámolás elrendeléséig felperes volt egyedül, önálló cégjegyzési joggal.

A felperes a kereseti kérelme előterjesztésekor nem vette figyelembe azt a fontos tény, hogy a Z. L. Kft., a H. F. Kft., illetve a H. Kft. önálló jogi személyek, így az általuk esetleg jogtalanul teljesített kifizetések visszafizetésére vonatkozó igény az

átutaló céget illeti, a visszafizetési kötelezettség pedig az átutaláshoz jutott cégeket terheli. Bár a cég nevében az ügyvezető jár el, jogosulttá, illetve kötelezetté nem a képviselőre jogosult személy válik. A jelen ügyben a Z. L. Kft. bankszámlájáról való rendelkezések esetében nem állapítható meg, hogy a felperes mint a Z. L. Kft. ügyvezetője hajtotta-e végre az átutalásokat a Z. L. Kft. pénzforrásaiból, vagy - ahogy azt a felperes állítja - a Z. L. Kft. számlájára a saját pénzét helyezte el és az átutalások ebből történtek meg. Ebben a körben a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. A felperes a fenti problémát érzékelve a per során a Z. L. Kft. részéről engedményezési okiratot csatolt, amellyel mintegy elismerte, hogy az átutalások forrása a Z. L. Kft. vagyona volt. Az elsőfokú bíróság érdemben ezen okirattal megalapozottan nem foglalkozott, mert az engedményezés jogszerűségének megállapítása esetén is hiányoznának az alperes marasztalásához szükséges további feltételek. Így nem állapítható meg, hogy a felperes által átutalt finanszírozási összegek visszafizetésére közvetlenül az alperes mint magánszemély lenne köteles, annak ellenére, hogy a teljesítés az alperesi cég, illetve az alperesi cég hitelezői részére történt meg. Az alperes a per során és a fellebbezésében is alappal hivatkozik arra, hogy a finanszírozási megállapodás alapján a cégeknek egymással kell elszámolniuk. Bár a felperes több jogcímet is előadott arra vonatkozóan, hogy milyen okból jár vissza részére az átutalt összeg, az előadott jogcímek egyike sem alapozza meg azt, hogy az igényét közvetlenül az alperessel szemben, mint magánszeméllyel szemben érvényesítse. A Z. L. Kft. ugyanakkor nem vitatottan jogviszony hiányában fizette ki a H.Kft. tartozásait, és tett a H.Kft. részére közvetlen átutalásokat, amelyekre a felperest a szindikátusi szerződés sem kötelezte. Jogszerű tehát az elsőfokú ítéletnek a felperesi kereset e részét elutasító rendelkezése.

A felperes által a fellebbezésben előadott bizonyítási indítvány nem alkalmas a fenti jogi álláspont megváltoztatására, ezért a Fővárosi Ítéltábla a bizonyítási indítványt jelen ítéletével elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesi fellebbezés elbírálása körében rögzíti, hogy - az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal egyezően - a felek között 2002. június 29-én kölcsönszerződés jött létre. Ezt a kölcsönszerződést a szindikátusi szerződéstől elkülönülten, külön okiratba foglalták a felek, amelyben a felperes vállalta az alperes mint magánszemély részére 10.000.000 forint kölcsön folyósítását. A felek a szerződésben meghatározták a hitel célját is. A hitel arra szolgált, hogy az alperes a H. Kft.-ben a többi tag üzletrészeit megvásárolja, ezzel előkészítse a H. Kft. és a H. F. Kft. majdani egyesülését. Az alperes tehát arra vállalt kötelezettséget, hogy a kölcsönből saját maga részére vásárol üzletrészeket. Megállapítható volt a rendelkezésre álló adatokból az is, hogy az átutalás közvetlenül az alperes magánbankszámlájára történt. Bár a 10.000.000 forint átutalása ebben az esetben is a Z. L. Kft. közbeiktatásával, annak számlájáról történt, az alperes a per során nem vitatta, hogy ez a felperes saját pénze volt, hanem csak arra hivatkozott, hogy a kölcsönnel már nem tartozik a felperesnek.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes a per során a kölcsön visszafizetését illetően számos ellenmondó nyilatkozatot tett. Hivatkozott arra, hogy a H. F. Kft. üzletrészeinek átruházása során a vételárba beszámították, majd hogy a H. Kft. üzletrészeinek Sz. K. tolmács részére történő átruházásával fizette vissza a 10.000.000 forint összegű kölcsönt a felperes részére, végül csak azt a nyilatkozatát tartotta fenn, hogy a H. Kft. részére 15.200.000 forintot a felperes helyett teljesített, és ennek beszámításával került sor a kölcsön visszafizetésére. Az alperes nem vitatta, hogy a felperes hozzájárulását az ily módon történő teljesítéshez nem kérte, de az volt a jogi álláspontja, hogy a hozzájárulásra nem is volt szükség. Az alperes a fellebbezésében ismételten részletesen kifejtette, hogy az alperest a felperessel szemben a Ptk. 296. §-a alapján megillette a beszámítás joga, mivel annak feltételei az ügyben minden tekintetben fennállottak.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes érvelését nem fogadta el a következők miatt:

A felperesnek a szindikátusi szerződés alapján kizárólag a H. F. Kft. részére kellett volna átutalásokat teljesítenie és e cég kötelezettsége lett volna a H. Kft. finanszírozása. Az alperes a per során éppen azt kifogásolta, hogy a felperes nem tartotta be a finanszírozásra vonatkozó megállapodást és jogi problémákat okozott, hogy a felperes cége, a Z. L. Kft. sok esetben közvetlenül a H. Kft. helyett teljesített. Megállapítható tehát, hogy a felperesnek nem volt közvetlenül a H. Kft. részére fizetési kötelezettsége, ugyanakkor az alperes a H. Kft.-nek nyújtott 15.200.000 forintot. A kifejtettek alapján semmiképp sem állapítható meg, hogy ezt az alperes a felperes helyett teljesítette volna, és ezzel beszámítási joga keletkezett volna. A felperes nem volt tagja a H. Kft.-nek és szerződés alapján sem állott fenn a H. Kft. részére fizetési kötelezettsége. Az alperes beszámítási igénye azért sem megalapozott, mert a kölcsönszerződés világosan tartalmazta a kölcsön célját. A kölcsönt kizárólag arra használhatta fel az alperes, hogy a H. Kft. többi tagjának üzletrészét megvásárolja a majdani cégegyesülés előkészítése érdekében. A Ptk. 297. § (1) bekezdése szerint beszámításnak nincs helye olyan szolgáltatással szemben, amelyet megállapodás alapján meghatározott célra kell fordítani.

Az alperes a fellebbezésében kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak és nem tájékoztatta őt megfelelően a bizonyítási teherről és a bizonyításra szoruló tényekről.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság pervezetése teljes mértékben megfelelt a jogszabályoknak és az alperes előtt nyilvánvaló volt, hogy milyen bizonyítás szükséges annak igazolására, hogy a kölcsönnel már nem tartozik.

Végül az alperes a fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság ítéletének a képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjra vonatkozó rendelkezését azzal, hogy 3.698.380 forint helyett 500.000 forint ügyvédi munkadíj került megállapításra a javára. Előadta, hogy álláspontja szerint az ügyvédi munkadíj mértékét a bíróság az R.-ben megjelölt minimum érték alatti összegben nem határozhatja meg, így

mérlegeléssel is legalább 1.110.000 forint ügyvédi munkadíjat kellett volna az elsőfokú bíróságnak megállapítania a részére.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az alperes által jelzett korlátozást az R. szabályai nem tartalmazzák. Az R.-ben megállapított minimum összegek arra az esetre vannak előírva, ha pertárgyérték alapján %-os számítással a minimum értéknél kevesebb összeg lenne megállapítható. Ilyen esetben a jogi képviselő a jogszabályban meghatározott minimumösszeget - ha az egyébként a munkájával arányban áll - mindenképpen megkapja. (Például 100.000 forint összegű pertárgyérték esetén az ügyvédi munkadíj összege nem 5.000 forint, hanem 10.000 forint.)

Az R. 3. § (6) bekezdése alapján az eljáró bíróságnak módja van arra, hogy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységhez igazodóan állapítsa meg az ügyvédi munkadíj összegét, abban az esetben, ha a munkadíj nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Jellemző ez a nagyon magas pertárgyértékű ügyekben, mint a jelen ügy is. Ilyenkor az ügyvédi munkadíj mérséklésére akkor is sor kerülhet, ha az eljáró ügyvéd aktívan részt vesz az eljárásban.

Helytálló ugyanakkor a fellebbezés abban a részében, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított 94 % mértékű pernyertességi arányt az alperest megillető ügyvédi munkadíjra vonatkozó ítéleti rendelkezések nem tükrözik. Az alperest a 10.000.000 forint összegű pervesztességére tekintettel az R. 3. § (1) bekezdésének a) pontja alapján 500.000 forint összegű perköltség terhelné, ennek mintegy 30 %-át, 174.000 forintot állapított meg a terhére az elsőfokú bíróság. A felperes által megjelölt kereseti kérelem összege alapján a felperest az alperes számításának megfelelő összegű perköltség illetné meg, ha azt az elsőfokú bíróság nem mérsékelte volna. A Fővárosi Ítéltábla a mérséklés arányát a felperest terhelő munkadíj esetében is hasonló mértékre igazította, mert a két fél jogi képviselője hasonló aktivitással látta el a megbízója képviseletét. Ezért az alperest megillető

perköltség összegét illetően a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 1.000.000 forintra felemelte.

A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú ügyvédi munkadíjat illetően az R. 3. § (2) és (5) bekezdése alapján részperköltséget állapított meg az alperes javára figyelembe véve, hogy az alperes a 10.000.000 forint kölcsön vonatkozásában pervesztes lett.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezte az alperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint 900.000 forint összegű, fellebbezési illetéknek az állam javára történő megfizetésére az APEH regionális igazgatósága külön felhívására az Itv. 59. § (1) bekezdése, 64. §-a, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (3) bekezdése, a 2006. évi LXI. törvény 249. §, 2006. évi CXXXI. törvény 156. § (3) bekezdés, 273/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdés alapján.

Budapest, 2007. április 10.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági tisztviselő